

PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2017)0214

Ģenētiski modificēta kokvilna GHB119

Eiropas Parlamenta 2017. gada 17. maija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu GHB119 (BCS-GHØØ5-8), sastāv vai ir ražoti no tās (D050182 – 2017/2675(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu GHB119 (BCS-GHØØ5-8), sastāv vai ir ražoti no tās (D050182),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (EK) Nr. 1829/2003 par ģenētiski modificētu pārtiku un barību¹ un jo īpaši tās 7. panta 3. punktu, 9. panta 2. punktu, 19. panta 3. punktu un 21. panta 2. punktu,
- ņemot vērā to, ka Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā minētā Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgā komiteja 2017. gada 27. martā balsojot nolēma atzinumu nesniegt,
- ņemot vērā 11. un 13. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu²,
- ņemot vērā atzinumu, ko Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA) pieņēma 2016. gada 21. septembrī un kas publicēts 2016. gada 21. oktobrī³,
- ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (COM(2017)0085 – COD(2017)0035),
- ņemot vērā savas iepriekšējās rezolūcijas, ar ko iebilsts pret ģenētiski modificētu

¹ OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp.

² OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

³ Sk. <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4586>

organismu atļaušanu¹,

-
- ¹
- Parlamenta 2014. gada 16. janvāra rezolūcija par priekšlikumu Padomes lēmumam par ģenētiski modificēta kukurūzas produkta (*Zea mays L.* līnija 1507) ar izturību pret dažiem tauriņu kārtas kaitēkļiem laišanu tirgū kultivēšanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/18/EK (OV C 482, 23.12.2016., 110. lpp.),
 - Parlamenta 2015. gada 16. decembra rezolūcija par Komisijas 2015. gada 4. decembra Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/2279, ar ko atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu NK603 × T25, sastāv vai ir ražoti no tās (P8_TA(2015)0456),
 - Parlamenta 2016. gada 3. februāra rezolūcija par projektu Komisijas Īstenošanas lēmumam, ar ko atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87705 × MON 89788, sastāv vai ir ražoti no tām (P8_TA(2016)0040),
 - Parlamenta 2016. gada 3. februāra rezolūcija par projektu Komisijas Īstenošanas lēmumam, ar ko atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87708 × MON 89788, sastāv vai ir ražoti no tām (P8_TA(2016)0039),
 - Parlamenta 2016. gada 3. februāra rezolūcija par projektu Komisijas Īstenošanas lēmumam, ar ko atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas FG72 (MST-FGØ72-2), sastāv vai ir ražoti no tām (P8_TA(2016)0038),
 - Parlamenta 2016. gada 8. jūnija rezolūcija par projektu Komisijas Īstenošanas lēmumam, ar kuru atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā apvienoti divi vai trīs no šiem modifikācijas gadījumiem, vai kas sastāv vai ir ražota no tās (P8_TA(2016)0271),
 - Parlamenta 2016. gada 8. jūnija rezolūcija par projektu Komisijas Īstenošanas lēmumam attiecībā uz ģenētiski modificētu neļķu (*Dianthus caryophyllus L.*, līnija SHD-27531-4) laišanu tirgū (P8_TA(2016)0272),
 - Parlamenta 2016. gada 6. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas Īstenošanas lēmumam, ar ko atjauno atļauju ģenētiski modificētas kukurūzas MON 810 sēklu laišanai tirgū kultivēšanas nolūkos (P8_TA(2016)0388),
 - Parlamenta 2016. gada 6. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas Īstenošanas lēmumam, ar ko atļauj laist tirgū ģenētiski modificētas kukurūzas MON 810 produktus (P8_TA(2016)0389),
 - Parlamenta 2016. gada 6. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas Īstenošanas lēmumam par ģenētiski modificētas kukurūzas Bt11 sēklu laišanu tirgū kultivēšanas nolūkos (P8_TA(2016)0386),
 - Parlamenta 2016. gada 6. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas Īstenošanas lēmumam par ģenētiski modificētas kukurūzas 1507 sēklu laišanu tirgū kultivēšanas nolūkos (P8_TA(2016)0387),
 - Parlamenta 2016. gada 6. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas Īstenošanas lēmumam, ar ko atļauj produktu, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu 281-24-236 × 3006-210-23 × MON 88913, sastāv vai ir ražoti no tās, laišanu tirgū (P8_TA(2016)0390),
 - Parlamenta 2017. gada 5. aprīļa rezolūcija par projektu Komisijas Īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 par ģenētiski modificētu pārtiku un barību atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21 un ģenētiski modificētas kukurūzas veidus, kuros apvienotas divas, trīs vai četras no

- ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,
 - ņemot vērā Reglamenta 106. panta 2. un 3. punktu,
- A. tā kā 2011. gada 25. martā uzņēmums *Bayer* saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 5. un 17. pantu iesniedza pieteikumu kompetentajai Nīderlandes iestādei, lai saņemtu atļauju laist tirgū pārtiku, pārtikas sastāvdaļas un barību, kas satur kokvilnu GHB119, sastāv vai ir ražoti no tās; tā kā šis pieteikums attiecas arī tādu produktu laišanu tirgū, kas sastāv no ģenētiski modificētas kokvilnas GHB119 vai to satur un ko nav paredzēts izmantot pārtikai un barībai, bet gan citiem nolūkiem, kādos izmanto jebkādu kokvilnu, tikai ne kultivēšanai;
 - B. tā kā 2016. gada 21. septembrī Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*) pieņēma labvēlīgu atzinumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 6. un 18. pantu un 2016. gada 21. oktobrī šis atzinums ir publicēts;
 - C. tā kā pieteikumā ir norādīts, ka kokvilnai GHB119 piešķirts unikālais identifikators BCS-GHØØ5-8, ar kuru apzīmē fosfinotricīna acetiltransferāzes (PAT) proteīnu, kas piešķir noturību pret herbicīdiem, kuru sastāvā ir glufosināta amonijs, un proteīnu Cry2Ae, kas piešķir noturību pret dažiem tauriņu kārtas kaitēkļiem; tā kā atļauja importēt šādu kokvilnu Savienībā neapšaubāmi veicinātu tās plašāku kultivēšanu citās pasaules daļās, un attiecīgi vairāk tiktu izmantoti herbicīdi, kuru sastāvā ir glufosināta amonijs;
 - D. tā kā glufosināts ir klasificēts kā reproduktīvajai sistēmai toksiska viela un tāpēc tam piemērojami Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1107/2009¹ noteiktie izslēgšanas kritēriji; tā kā glufosināta atļauja ir derīga līdz 2018. gada 31. jūlijam;
 - E. tā kā neatkarīgi pētījumi raisa bažas par būtiskiem trūkumiem salīdzinošajos novērtējumos, piemēram, par to, ka nav uzskatīts par vajadzīgu turpināt izpēti, kaut gan daudzu savienojumu sastāvā ir konstatētas statistiski būtiskas atšķirības, bažas par nopietniem trūkumiem toksikoloģijas novērtējumā, piemēram, par to, ka ir analizēts tikai viens Bt toksīnu iedarbības veids un ka nav pētītas kombinētas ietekmes sekas un nav izvērtētas pesticīdu atliekas, un bažas raisa arī nepārliciecināms novērtējums tam, kāda varētu būt ietekme uz imūnsistēmu²;
 - F. tā kā triju mēnešu apspriešanās periodā no dalībvalstīm ir saņemts daudz kritisku piezīmju; tā kā piezīmes cita starpā ir arī par šādiem aspektiem: nav datu par to, kādas herbicīdu un metabolītu atliekas un cik lielā daudzumā satur ģenētiski modificētie augi un sēklas, ko izmanto pārtikai/barībai; ar vides apdraudējuma izvērtējumu un vides monitoringa plānu saistīti trūkumi (piemēram, atšķirīgi viedokļi par to, vai Eiropā ir konstatētas radniecīgu savvaļas augu šķirnes); nav datu par importēto sēklu dīgtspēju,

modifikācijām Bt11, 59122, MIR604, 1507 un GA21, vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (P8_TA(2017)0123).

¹ OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.

² Bauer-Pankus/Then. *Testbiotech* piezīmes par zinātnisko atzinumu, kas sniegts par *Bayer CropScience AG* pieteikumu (EFSA-GMO-NL-2011-96) atļaut laist tirgū pret insektiem un herbicīdiem noturīgu ģenētiski modificētu kokvilnu GHB119; sk.: <https://www.testbiotech.org/node/1860>.

un nekādi nav apsvērta arī nevēlamā ietekme; tā kā dažās piezīmēs turklāt ir kritizēts kopumā stipri niecīgais datu pamatojums un jo īpaši tas, ka ir ņemts vērā vien ļoti ierobežots pētījumu skaits un ka, piemēram, nav pienācīgi testēts no kokvilnas GBH119 iegūta augu materiāla toksiskums un nav arī pienācīgi pētīta ģenētiski modificētas kokvilnas ietekme uz cilvēka un dzīvnieku veselību, un ka iesniegtais uzturvērtības pētījums ir atzīts par nepieņemamu¹;

- G. tā kā visas šīs bažas bija paustas, bet *EFSA* tomēr neuzskatīja, ka no kokvilnas GBH119 iegūtai pārtikai/barībai pēc laišanas apgrozībā būtu vajadzīga jebkāda uzraudzība;
- H. tā kā Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā minētā Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgā komiteja 2017. gada 27. martā balsojot nolēma atzinumu nesniegt; tā kā 15 dalībvalstis balsoja „pret”, savukārt „par” balsoja vien 11 dalībvalstis, kas pārstāv tikai 38,69 % no Savienības iedzīvotāju skaita, un 2 dalībvalstis balsojot atturējās;
- I. tā kā gan paskaidrojuma rakstā, kurš pievienots 2015. gada 22. aprīlī iesniegtajam likumdošanas priekšlikumam, ar ko Regulu (EK) Nr. 1829/2003 groza attiecībā uz iespēju, ka dalībvalstis var ierobežot vai aizliegt ģenētiski modificētas pārtikas un barības lietošanu savā teritorijā (COM(2015)0177), gan paskaidrojuma rakstā, kurš pievienots 2017. gada 14. februārī iesniegtajam likumdošanas priekšlikumam, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 182/2011, Komisija pauda nožēlu, ka kopš Regulas (EK) Nr. 1829/2003 stāšanās spēkā lēmumus piešķirt atļauju Komisija ir pieņēmusi, nesāņemot dalībvalstu komitejas labvēlīgu atzinumu, un ka dokumentācijas nosūtīšana atpakaļ Komisijai galīgā lēmuma pieņemšanai (kas procedūrai pēc būtības visnotaļ ir izņēmums) ir kļuvusi par normu, pieņemot lēmumus par atļauju piešķiršanu ģenētiski modificētai pārtikai un barībai; tā kā Komisijas priekšsēdētājs *J. C. Juncker* ne reizi vien ir paudis nožēlu par šādu nedemokrātisku praksi²;
- J. tā kā Parlaments 2015. gada 28. oktobrī pirmajā lasījumā³ noraidīja 2015. gada 22. aprīļa priekšlikumu tiesību aktam, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1829/2003, un aicināja Komisiju to atsaukt un iesniegt jaunu priekšlikumu;
- K. tā kā 14. apsvērumā Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu, ir nepārprotami noteikts: „Apspriežot jautājumu par citu īstenošanas aktu projektu pieņemšanu īpaši jutīgās jomās, it sevišķi nodokļu, patērētāju veselības, pārtikas nekaitīguma un vides aizsardzības jomā, Komisija, lai rastu līdzsvarotu risinājumu, pēc iespējas darbosies tā, lai nepieļautu, ka tās nostāja ir pretrunā jebkādai dominējošai nostājai pret īstenošanas akta piemērotību, kura var rasties pārsūdzības komitejā”;
- 1. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts pārsniedz Regulā (EK) Nr. 1829/2003 paredzētās īstenošanas pilnvaras;

¹ <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2011-00311>

² Piemēram, uzrunā Eiropas Parlamenta plenārsēdē, izklāstot politikas pamatnostādnes nākamajai Eiropas Komisijai (Strasbūrā 2014. gada 15. jūlijā), vai arī savā runā par stāvokli Savienībā 2016. gadā (Strasbūrā 2016. gada 14. septembrī).

³ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0379.

2. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo nav savienojams ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 mērķi, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002¹ noteiktajiem vispārīgajiem principiem ir — nodrošināt pamatu, kas saistībā ar ģenētiski modificētu pārtiku un barību augstā līmenī garantē cilvēka dzīvības un veselības, dzīvnieku veselības un labturības, kā arī vides aizsardzību un patērētāju interešu aizsardzību, tomēr nodrošinot arī efektīvu iekšējā tirgus darbību;
3. aicina Komisiju atsaukt īstenošanas lēmuma projektu;
4. aicina Komisiju apturēt īstenošanas lēmumu par ikvienu pieteikumu atļaujas saņemšanai attiecībā uz ģenētiski modificētiem organismiem, kamēr atļaujas piešķiršanas procedūra nav pārskatīta tā, lai būtu novērsta nepilnības pašreizējā procedūrā, kas izrādījusies neatbilstīga;
5. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

¹ OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.